

13.11.2013

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

(107/2013)

Przedmiot: Uzasadniona opinia Senatu Irlandii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))

Zgodnie z art. 6 Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności parlamenty narodowe mogą, w terminie ośmiu tygodni od daty przekazania projektu aktu ustawodawczego, przesłać przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji uzasadnioną opinię zawierającą powody, dla których uznają, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości.

W świetle Regulaminu Parlamentu Europejskiego w kwestiach przestrzegania zasady pomocniczości właściwa jest Komisja Prawna.

Posłowie są proszeni o zapoznanie się z uzasadnioną opinią Senatu Irlandii w sprawie wyżej wymienionego wniosku.

Uzasadniona opinia Senatu Irlandii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej – COM (2013)0534

Pragnę poinformować, że na dzisiejszym posiedzeniu Senat Irlandii rozpatrzył wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej – COM (2013)0534 – w świetle art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności oraz uznał, że wniosek ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości.

Na mocy regulaminu Senatu Irlandii uprawnienia do rozpatrzenia wyżej wymienionego wniosku pod kątem zgodności z zasadą pomocniczości powierzono wskazanej do tego celu komisji. Zgodnie z regulaminem komisję tę zobowiązano do przedłożenia Senatowi Irlandii sprawozdania, jeśli uzna ona, że wniosek ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości. Komisja należycie zdała sprawę, a projekt jej sprawozdania został rozpatrzony i przyjęty przez Senat na dzisiejszym posiedzeniu.

Zgodnie z regulaminem załączam kopię uchwały Senatu Irlandii wraz z uzasadnioną opinią oraz kopię sprawozdania komisji. Przesłałem też niniejsze pismo przewodniczącym Parlamentu Europejskiego i Rady oraz Ministrowi Sprawiedliwości i Równości Irlandii.

Sprawozdanie sporządzone na mocy art. 105 regulaminu Izby Reprezentantów oraz art. 101 regulaminu Senatu w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej COM (2013)

Wprowadzenie

1. W art. 5 ust. 3 Traktatu UE zasada pomocniczości zdefiniowana jest w następujący sposób:

„Zgodnie z zasadą pomocniczości, w dziedzinach, które nie należą do jej wyłącznej kompetencji, Unia podejmuje działania tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym oraz lokalnym, i jeśli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii”.

W art. 5 ust. 3 nakłada się także szczególną odpowiedzialność na parlamenty narodowe, które mają czuwać nad tym, by instytucje Unii stosowały zasadę pomocniczości zgodnie z Protokołem nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności.

2. Procedura oceny określona w art. 5 ust. 3 Traktatu UE polega w istocie na przeprowadzeniu analizy „relatywnej efektywności”, co obejmuje ocenę „konieczności” oraz ocenę „większych korzyści”:
 - (i) *Konieczność* – Czy podjęcie działań przez UE jest konieczne do osiągnięcia celu określonego we wniosku? Czy cel określony we wniosku może zostać osiągnięty jedynie lub w sposób wystarczający dzięki działaniom UE?

- (ii) *Większe korzyści* – Czy cel osiągnięto by w lepszy sposób na szczeblu UE, tj. czy działania UE przyniosłyby większe korzyści niż działania na szczeblu państw członkowskich?
3. W celu ułatwienia parlamentom państw członkowskich przeprowadzenia oceny zgodności z zasadą pomocniczości art. 5 Protokołu nr 2 stanowi wyrażnie, co następuje:
- „Każdy projekt aktu ustawodawczego powinien zawierać szczegółowe stwierdzenie umożliwiające ocenę zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności. Takie stwierdzenie powinno zawierać dane umożliwiające ocenę skutków finansowych danego projektu aktu oraz, w przypadku dyrektywy, jej skutków dla regulacji wprowadzanych przez Państwa Członkowskie [...]”.*
4. W związku z powyższym jakikolwiek nowy akt ustawodawczy:
- musi zawierać wystarczająco „szczełowe stwierdzenie” umożliwiające przeprowadzenie przez parlamenty państw członkowskich oceny jego zgodności z zasadą pomocniczości;
 - musi pomyślnie przejść zarówno ocenę dotyczącą *konieczności*, jak i ocenę dotyczącą *większych korzyści*;
 - musi – zgodnie z zasadą przyznania ustanowioną w art. 5 ust. 2 TUE – wskazywać, że Unia działa *wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych jej przez państwa członkowskie w Traktatach, by osiągnąć określone w nich cele*.

Opinia Wspólnej Komisji

5. Wspólna Komisja Sprawiedliwości, Obrony i Równości szczegółowo przeanalizowała postanowienia Traktatu i wyraża opinię, iż wniosek nie jest zgodny z zasadą pomocniczości. Powody zajęcia takiego stanowiska przedstawiono poniżej.
- a) Wspólna Komisja zgadza się wprawdzie, że skuteczne zwalczanie wszelkich nadużyć, w tym nadużyć dotyczących interesów finansowych UE, ma podstawowe znaczenie, uważa jednak, że prawo karne powinno podlegać głównie kompetencji krajowej. W związku z tym dochodzenia w sprawie wszelkich przestępstw związanych z nadużyciami, w tym przestępstw przeciw interesom finansowym UE, jak również ściganie tych przestępstw to głównie obowiązek władz krajowych.
- b) Wspólna Komisja uważa, że Komisja Europejska nie zbadała dostatecznie, czy poprzez działania prowadzone bez udziału agencji ponadnarodowej można by zapewnić skuteczną ochronę przed nadużyciami finansowymi dotyczącymi UE. Wspólna Komisja uważa, że Komisja Europejska nie rozważyła dostatecznie wariantu polegającego na wzmocnieniu dotychczasowych lub alternatywnych mechanizmów, które mogłyby być stosowane na szczeblu krajowym i na szczeblu UE, lecz założyła, że ustanowienie ponadnarodowej agencji zajmującej się prowadzeniem dochodzeń i ściganie przestępstw stanowi jedyny możliwy sposób rozwiązania problemu nadużyć dotyczących budżetu UE.

- c) Wspólna Komisja uważa, że należy położyć większy nacisk na wartość poprawy efektywności współpracy między Eurojustem, OLAF-em i państwami członkowskimi. W ocenie skutków Komisja Europejska argumentuje, że państwa członkowskie nie podejmują wystarczających działań przeciw nadużyciom dotyczącym UE, jednak argument ten nie ma solidnej podstawy, a Komisji nie udało się wykazać, że państwa członkowskie traktują nadużycia dotyczące interesów finansowych UE mniej poważnie niż jakiegokolwiek inne nadużycia.

Zalecenie Wspólnej Komisji

Wspólna Komisja przyjęła niniejsze sprawozdanie na mocy art. 105 regulaminu Izby Reprezentantów oraz art. 101 regulaminu Senatu w dniu 16 października 2013 r.

Wspólna Komisja, zgodnie z art. 105 ust. 3 lit. b) regulaminu Izby Reprezentantów oraz art. 101 ust. 3 lit. b) regulaminu Senatu, zaleca przyjęcie uzasadnionej opinii zawartej w pkt 5 przez Izbę Reprezentantów Irlandii i Senat Irlandii.